

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
2018-0000277659

Uw kenmerk

Bijlagen
3

12 JUN 2018

Datum

Betreft Beslissing op uw Wob-verzoek

Bij brief van 7 mei 2018 heeft u bij mijn ministerie, namens uw cliënte de Vereniging Mediabelangen, een verzoek ingediend als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). Uw verzoek heeft betrekking op: "(...) schriftelijke uitlating(en) (van het ministerie) omtrent de persalarmering gedaan tussen 2004 – 2006".

U hebt dit verzoek op 15 mei nader gepreciseerd en aangegeven dat het uw cliënte gaat om een brief van de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de hulpverleningsorganisaties waarin deze hen "opdracht geeft een persalarmeringssysteem op te tuigen".

Met betrekking tot uw verzoek om informatie bericht ik u als volgt.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar bijlage 1.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn 3 documenten aangetroffen.

Het betreft:

1. de brief van minister Remkes van 19 januari 2005 aan de hulpverleningsdiensten;
2. een brief van de directeur-generaal Veiligheid van 14 april 2006 aan de NVJ;
3. een brief van de directeur-generaal Veiligheid van 23 mei 2006 aan veiligheidsregio's i.o., hulpverleningsdiensten en NVJ.

Besluit

Ik heb besloten uw verzoek gedeeltelijk te honoreren, met dien verstande dat de in de documenten opgenomen persoonsgegevens zijn gelakt (zie de overwegingen hieronder).

Met betrekking tot uw verzoek wijs ik u er volledigheidshalve op dat er geen documenten zijn gevonden waaruit blijkt dat er sprake is geweest van het "opdracht geven om persalarmering op te tuigen". Dat zou verklaard kunnen worden door de omstandigheid dat de Minister daartoe niet bevoegd was. De minister heeft wel de hulpverleningsdiensten aanbevolen per regio een persalarmeringssysteem in te voeren, waarbij gebruik gemaakt kan worden van ervaring opgedaan bij regio's met een dergelijk systeem.

Datum

Kenmerk
2018-0000277659

Overwegingen

Algemene overweging: openbaarheid t.a.v. een ieder

Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11. Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vindt de onderstaande belangenafweging/vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (art. 10, lid 2 sub e Wob)

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In vrijwel alle in de inventarislijst genoemde documenten komen persoonsgegevens voor. Hoewel derden, ambtenaren en andere bij de besluitvorming betrokken personen in hun beroepshalve functioneren als zodanig niet ten volle een beroep kunnen doen op de persoonlijke levenssfeer, geldt dit volgens vaste rechtspraak wel voor gegevens als namen, telefoonnummers (werk en privé), e-mailadressen en handtekeningen en parafen. Namen en andere naar een persoon herleidbare gegevens zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken van dergelijke informatie verzetten. Van openbaarmaking van deze informatie wordt in beginsel afgezien indien het personen betreft, die niet uit hoofde van hun functie in de openbaarheid treden.

Bij de informatie die in de documenten in dit geval in het geding zijn, weegt naar mijn oordeel de persoonlijke levenssfeer van de betrokken personen zwaarder dan het algemene, publieke belang van openbaarheid van deze persoonsinformatie. Een uitzondering geldt voor namen van ambtenaren in besluiten die zij krachtens mandaat hebben ondertekend, omdat volgens de jurisprudentie deze ambtenaren in beginsel hebben te aanvaarden dat met deze bevoegdheid hun namen naar buiten komen.

Ten overvloede merk ik op dat deze handelwijze in lijn is met de huidige jurisprudentie. Ik verwijs naar de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak

van de Raad van State van 18 juli 2007 (LJN: BA9807), van 19 december 2012 (LJN: BY6746) en van 12 juni 2013 (zaaknr. 201112236/1/A3).

In alle documenten die openbaar worden gemaakt, zijn daarom de persoonsgegevens verwijderd om de hiervoor aangegeven redenen.

Datum

Kenmerk
2018-0000277659

Plaatsing op internet

Dit Wob-besluit wordt enkele werkdagen na toezending gepubliceerd op de website www.rijksoverheid.nl.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Maarten Schurink
Secretaris-generaal

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit daartegen per brief bezwaar maken bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving, Afdeling Juridisch Adviseur, Postbus 20011, 2500 EA Den Haag. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend, voorzien zijn van een datum alsmede de naam en het adres van de indiener en dient vergezeld te gaan van de gronden waarop het bezwaar berust en, zo mogelijk, een afschrift van het besluit waartegen het bezwaar is gericht.

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer;
- h. hergebruik: het gebruik van informatie die openbaar is op grond van deze of een andere wet en die is neergelegd in documenten berustend bij een overheidsorgaan, voor andere doeleinden dan het oorspronkelijke doel binnen de publieke taak waarvoor de informatie is geproduceerd;
- i. overheidsorgaan:
 - 1°. een orgaan van een rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld,
 - 2°. een ander persoon of college, met enig openbaar gezag bekleed.

Artikel 3

1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.
5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Datum

Kenmerk

2018-0000277659

Artikel 6

1. Het bestuursorgaan beslist op het verzoek om informatie zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken gerekend vanaf de dag na die waarop het verzoek is ontvangen.
2. Het bestuursorgaan kan de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt voor de afloop van de eerste termijn schriftelijk gemotiveerd mededeling gedaan aan de verzoeker.
3. Onverminderd artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht wordt de termijn voor het geven van een beschikking opgeschort gerekend vanaf de dag na die waarop het bestuursorgaan de verzoeker mededeelt dat toepassing is gegeven aan artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht, tot de dag waarop door de belanghebbende of belanghebbenden een zienswijze naar voren is gebracht of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.
4. Indien de opschorting, bedoeld in het derde lid, eindigt, doet het bestuursorgaan daarvan zo spoedig mogelijk mededeling aan de verzoeker, onder vermelding van de termijn binnen welke de beschikking alsnog moet worden gegeven.
5. Indien het bestuursorgaan heeft besloten informatie te verstrekken, wordt de informatie verstrekt tegelijk met de bekendmaking van het besluit, tenzij naar verwachting een belanghebbende bezwaar daar tegen heeft, in welk geval de informatie niet eerder wordt verstrekt dan twee weken nadat de beslissing is bekendgemaakt.
6. Voor zover het verzoek betrekking heeft op het verstrekken van milieu-informatie:
 - a. bedraagt de uiterste beslistermijn in afwijking van het eerste lid twee weken indien het bestuursorgaan voornemens is de milieu-informatie te verstrekken terwijl naar verwachting een belanghebbende daar bezwaar tegen heeft;
 - b. kan de beslissing slechts worden verdaagd op grond van het tweede lid, indien de omvang of de gecompliceerdheid van de milieu-informatie een verlenging rechtvaardigt;
 - c. zijn het derde en vierde lid niet van toepassing.

Datum

Kenmerk

2018-0000277659

Artikel 7

1. Het bestuursorgaan verstrekt de informatie met betrekking tot de documenten die de verlangde informatie bevatten door:
 - a. kopie ervan te geven of de letterlijke inhoud ervan in andere vorm te verstrekken,
 - b. kennisneming van de inhoud toe te staan,
 - c. een uittreksel of een samenvatting van de inhoud te geven, of
 - d. inlichtingen daaruit te verschaffen.
2. Het bestuursorgaan verstrekt de informatie in de door de verzoeker verzochte vorm, tenzij:
 - a. het verstrekken van de informatie in die vorm redelijkerwijs niet gevegd kan worden;
 - b. de informatie reeds in een andere, voor de verzoeker gemakkelijk toegankelijke vorm voor het publiek beschikbaar is.
3. Indien het verzoek betrekking heeft op milieu-informatie als bedoeld in artikel 19.1a, eerste lid, onder b, van de Wet milieubeheer, verstrekt het bestuursorgaan, zo nodig, en indien deze informatie voorhanden is, tevens

informatie over de methoden die zijn gebruikt bij het samenstellen van eerstbedoelde informatie.

Datum

Artikel 10

Kenmerk

2018-0000277659

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voor zover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voor zover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voor zover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.
5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.
6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.
7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.
8. Voor zover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede lid is van overeenkomstige toepassing.

Datum

Kenmerk

2018-0000277659

Datum
19 januari 2005

Ons kenmerk
V&M2004/84941

Onderdeel
Projectdirectie C2000

Inlichtingen

T C
F U

Uw kenmerk

Blad
1 van 2

Aantal bijlagen
1

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Internetadres
www.minbzk.nl

Zie verzendlijst

Nederlands Politie Instituut

05026324

Ontv 24 JAN 2005

Onderwerp
Notitie C2000 en de media

Zodra C2000 volledig is ingevoerd in alle regio's, kunnen derden niet langer meeluisteren met het berichtenverkeer van de hulpverleningsdiensten, met uitzondering van de pagerberichten. Het niet-afluisterbaar zijn van het nieuwe radionetwerk was één van de belangrijkste eisen die de hulpverleningsdiensten aan het netwerk hebben gesteld. Een beroepsgroep die hierdoor een belangrijke informatiebron mist, is de journalistiek.

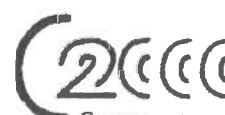
Een werkgroep, bestaande uit communicatieadviseurs van BZK en de hulpverleningsdiensten heeft in kaart gebracht wat de consequenties hiervan kunnen zijn voor de hulpverleningsdiensten. De werkgroep doet vervolgens aanbevelingen die ik hierbij graag onder uw aandacht wil brengen. De volledige notitie is bij deze brief bijgevoegd.

De notitie is eerder al goed bevonden door de Board Communicatie van de Raad van Hoofdd commissarissen, de portefeuillehouder Communicatie van de NVBR, de C2000 vertegenwoordiger van AZN en de Marechaussee Voorlichting. De werkgroep heeft de notitie ook doorgesproken met de Nederlandse Vereniging van Journalisten. De NVJ is van mening dat journalisten toegang moeten krijgen tot het C2000 netwerk. Een verzoek hiertoe heb ik afgewezen. De NVJ stemt in met de notitie onder voorwaarde dat er eind 2005 een evaluatie zal plaatsvinden.

De belangrijkste aanbevelingen van de werkgroep zijn te komen tot een multidisciplinair mediabeleid, een persalarmeringssysteem per veiligheidsregio en een nieuwe werkgroep in te stellen die onderzoekt wat de mogelijkheden zijn om in de regio's te komen tot verdergaande samenwerking tussen de afdelingen communicatie van de hulpverleningsdiensten.

•L0950ct 7-4•

Communicatie is van levensbelang

Datum
19 januari 2005

Ons kenmerk
V&M2004/84941

Onderdeel
Projectdirectie C2000

Blad
2 van 2

In een tijd waarin overheden proberen transparanter met en naar publiek en media te communiceren is het belangrijk om goede contacten met de media te onderhouden. Daarbij komt dat de hulpverleningsdiensten meer en meer gaan samenwerken in veiligheidsregio's. Een goede samenwerking op het gebied van communicatie is daarbij erg belangrijk.

De hulpverleningsdiensten en de veiligheidsregio's bepalen zelf hoe ze om gaan met hun mediabeleid. Mocht u instemmen met de aanbevelingen van de werkgroep dan dienen deze door u zelf, of door de communicatieafdelingen, uitgewerkt en gefinancierd te worden. In een aantal regio's wordt overigens al gewerkt met een persalarmeringssysteem. Van de opgedane ervaringen kunt u gebruik maken.

Ik beveel u de aanbevelingen van de werkgroep van harte aan.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,

J.W. Remkes

Verzendlijst

vz Raad van Hoofddcommissarissen

vz AZN

Bevelhebber KMar

vz NVBR

Notitie C2000 en de media

1. Inleiding

Zodra de Nederlandse hulpverleningsdiensten voor hun mobiele communicatie volledig zijn overgeschakeld op C2000 en geen gebruik meer maken van de bestaande analoge netwerken is het voor derden niet langer mogelijk om met de communicatie tussen hulpverleners onderling en met de communicatie tussen hulpverleners en de meldkamer mee te luisteren. Dat geldt niet voor de alarmeringsberichten (pagers) van brandweer en ambulancezorg, die ongecodeerd worden verzonden en dus op te vangen zijn en worden. Een beroepsgroep die niet langer kan meeluisteren met het berichtenverkeer van politie, brandweer en ambulancezorg zijn de media. Het berichtenverkeer tussen hulpverleners is voor journalisten een belangrijke informatiebron.

De board Communicatie van de Raad van Hoofddcommissarissen heeft opdracht gegeven de gevolgen hiervan in kaart te brengen voor de communicatieafdelingen bij de politie. Deze opdracht heeft de instemming van de Portefeuillehouder Communicatie van de Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding. Een werkgroep bestaande uit communicatieadviseurs van BZK, politie en brandweer (Ambulance Zorg Nederland en Koninklijke Marechaussee) volgen de ontwikkelingen maar maken geen deel uit van de werkgroep. heeft de mogelijke consequenties voor de hulpverleningsdiensten in kaart gebracht.

Het doel van de werkgroep was te komen tot een landelijk integraal, eenduidig, multidisciplinair mediabeleid en -alarmeringssysteem¹ die kunnen worden uitgewerkt per discipline per (veiligheids)regio.

Echter, rekening houdend met het feit dat momenteel communicatieafdelingen van de politie en de Koninklijke Marechaussee over voldoende medewerkers beschikken, maar dat dat in mindere mate geldt voor de regionale brandweer en voor de GGD/GHOR/RAV, zijn die doelstellingen momenteel niet haalbaar. Deze notitie spitst zich dan ook toe op twee onderdelen van een mogelijk toekomstig multidisciplinair mediabeleid, namelijk de multidisciplinaire criteria voor een persalarmering en voor een regionaal persalarmeringssysteem.

Met het oog op de mogelijke toekomstige veiligheidsregio's verdient het de aanbeveling de werkgroep een vervolgoopdracht te geven om de mogelijkheden in kaart te brengen van een daadwerkelijk multidisciplinair mediabeleid alsmede de mogelijkheden om te komen tot verder gaande samenwerking tussen de communicatieafdelingen van de hulpverleningsdiensten in de (veiligheids)regio's.

¹ Een persalarmeringssysteem is een systeem waarmee de voorlichter tientallen journalisten in een regio tegelijkertijd kan alarmeren/informeret. De journalisten hebben zich vooraf geabonneerd op dit systeem.

2 Consequenties invoering C2000 voor hulpverleningsdiensten

Het feit dat journalisten meeluisteren met het berichtenverkeer tussen hulpverleners maakt dat journalisten over veel informatie beschikken zonder dat persvoorlichters hieraan te pas komen

De afdelingen communicatie van de verschillende hulpverleningsdiensten voeren een actief persbeleid maar zullen er rekening mee moeten houden dat journalisten, na invoering van C2000, veel meer vragen zullen stellen omdat ze een belangrijke informatiebron missen

Journalisten zullen er alles aan doen om aan informatie te komen. Een optie is het bieden van tipgeld aan hulpverleners. Hulpverleners bellen dan journalisten als er een ongeluk of iets anders nieuwswaardigs gebeurt

Ook zullen journalisten vaker hulpverleners op straat aanspreken. Hulpverleningsorganisaties zullen hun medewerkers daarom duidelijk moeten aangeven wat de grenzen zijn van informatieverstrekking aan de journalisten

Bij duidelijk waarneembare activiteiten van de hulpverleningsorganisaties zullen journalisten gaan bellen met voorlichters of centralisten van de meldkamer om te vragen wat er waar aan de hand is. Juist bij calamiteiten zijn deze telefoontjes niet gewenst

Journalisten kunnen ook gaan posten bij brandweerkazernes of achter hulpverleningsvoertuigen (met sirenes) aanrijden om zo te weten te komen wat er gebeurd is. Ook deze situatie is ongewenst

C2000 heeft voor de operationele werkzaamheden grote voordelen. Het feit dat journalisten niet mee kunnen luisteren is vooral van belang voor werkzaamheden waarin de politie zelfstandig en liefst ongestoord haar taken wil uitvoeren (opsporing / onderzoek / vervolging). Hetzelfde geldt voor de werkzaamheden van de Koninklijke Marechaussee. Omdat de brandweer vooral alarmeert met pagers die af luisterbaar zijn en branden voor iedereen zichtbaar zijn is het voordeel voor de brandweer minder groot. Maar ook voor de brandweer of GHOR/RAV/GGD zijn situaties denkbaar waarbij het niet gewenst is dat media het operationele proces verstoren. Voor alle vier de hulpverleningsorganisaties geldt dat zij met portofoon of mobilofoon veilig kunnen communiceren, dus ook bijvoorbeeld privacygevoelige informatie (patiëntgegevens) kunnen uitwisselen

De relatie die persvoorlichters met journalisten hebben zal onder druk komen te staan. Journalisten worden afhankelijker van de voorlichters en zullen ongetwijfeld vaak vinden dat ze niet, te laat of onvolledig worden geïnformeerd. Voorlichters zullen niet in staat zijn om de informatieleemte die C2000 voor de journalisten veroorzaakt op te vullen

In Zuid Limburg, waar C2000 al geruime tijd operationeel is, zijn de eerste klachten van journalisten al ontvangen. De Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) heeft minister Remkes een brief gestuurd over deze materie. Ook zijn er Kamervragen gesteld (bijlage 3)

3 Overwegingen

In een tijd waarin overheden proberen transparanter met en naar publiek en media te communiceren is het belangrijk om goede contacten met de media te onderhouden. Ook al omdat de media een rol vervullen voor hulpverleningsdiensten in het kader van opsporing, oproepen van getuigen, voorlichting, preventie en beïnvloeden van het veiligheidsbewustzijn. Voor de politie kan het noodzakelijk zijn om publiekelijk verantwoording af te leggen vanwege het gebruik van haar geweldsmonopolie.

Niets doen en het aan de media overlaten hoe zij aan hun nieuws komen is een optie maar brengt wellicht aanzienlijke inspanningen van de voorlichters en mogelijk verstoringen in het operationele proces van de hulpverleningsdiensten met zich mee. Daarmee verliezen de hulpverleningsdiensten het initiatief en de kans op de regierol in de communicatie. Daarmee is 'niets doen' wel een optie maar niet de meest voor de hand liggende en wenselijke.

Hulpverleningsdiensten verstrekken de media al op vele manieren informatie. Er zijn veel perscontacten, persberichten worden regelmatig uitgegeven, bij de politie en enkele brandweerregio's is er 24/7 een piketvoorlichter, veel hulpverleningsdiensten maken gebruik van een website en er worden regelmatig interviews gegeven. Er zijn ook al regio's die gebruik maken van een persalarmeringssysteem. Het is zeker niet zo dat de informatiestroom opdroogt met de invoering van C2000. Bovendien hebben journalisten andere mogelijkheden om aan nieuws te komen. Er is per slot van rekening vrije nieuwsgaring en persvrijheid.

In tegenstelling tot wat vertegenwoordigers van de media soms stellen is het mee kunnen luisteren met de communicatie tussen de hulpverleners geen democratisch recht. Het is een situatie die de techniek de afgelopen 20 jaar mogelijk heeft gemaakt en straks met de invoering van C2000 weer onmogelijk maakt. Ook de Wet Openbaarheid van Bestuur verplicht de hulpverleningsdiensten niet de pers te faciliteren in het op de hoogte te geraken van nieuwswaardige gebeurtenissen.

Het is praktisch onmogelijk om de journalisten dezelfde hoeveelheid nieuwsfeiten te bieden als die ze nu hebben doordat ze mee kunnen luisteren met de communicatie tussen hulpverleners.

De snelheid van informeren van de media zal, ook als de hulpverleningsdiensten hun uiterste best doen, aanmerkelijk trager zijn in vergelijking met de huidige situatie. Eerst zullen de operationele eenheden gealarmeerd worden en pas later in het traject de (pers)voorlichter. Deze zal eerst informatie moeten inwinnen, de informatie moeten afstemmen met de leidinggevende op de rampplek, management en eventueel het Openbaar Ministerie en kan dan pas een (alarmerings)bericht uitdoen naar de media.

4 Uitgangspunt

Het is uitgesloten dat journalisten toegang krijgen tot het C2000 netwerk. Zowel de uitgangspunten van het Gelieerdenbeleid als die van het Beveiligingsbeleid C2000 van het ministerie van BZK maken dit onmogelijk. C2000 is bedoeld voor de (vier) aangewezen hulpverleningsdiensten en hun gelieerde gebruikersorganisaties. Het is deze organisaties niet toegestaan de journalisten randapparatuur te verstrekken of anderszins hen toegang te verlenen tot het C2000 netwerk.

Aan Nederlandse Vereniging voor Journalistiek
t.a.v. de heer
Postbus 75997
1070 AZ Amsterdam

Onderwerp
C2000 en de media

Datum
14 april 2008

Oms kenmerk
2008-0000115548

Onderdeel
DGV/PD C2000

Inlichtingen

1 (070)
F (070)

Uw kenmerk

Blad
1 van 2

Aantal bijlagen
0

Bezoekadres
Turfmarkt 244
2511 DJ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Internetadres
www.minbzk.nl

Geachte heer

Op dinsdag 4 april jl. hebben wij elkaar gesproken over C2000 en de media. Daarbij hebben we afgesproken dat ik u een brief zou sturen met de gemaakte afspraken.

De minister heeft besloten geen journalisten toe te laten op het C2000 netwerk. Eén van de belangrijkste eisen van hulpverleners is dat derden niet met de communicatie tussen hulpverleners kunnen meeluisteren. Die situatie is nu gecreëerd en wenselijk. Het is onwenselijk om de beroepsgroep journalisten op het netwerk toe te laten. Het netwerk is alleen bedoeld voor hulpverleners en is cruciaal voor de veiligheid van hulpverleners en burgers. Wat het ministerie betreft is deze discussie nu gesloten. Om duidelijkheid te verschaffen aan zowel de media als aan de hulpdiensten heeft het ministerie 5 april jl. een persbericht uitgebracht over dit besluit.

De minister heeft in januari 2005 de hulpverleningsdiensten aanbevolen per veiligheidsregio een persalarmeringssysteem in te voeren. Dat is wat het ministerie betreft het best haalbare alternatief. Ik constateer dat vrijwel alle regio's dat hebben gedaan. Het ministerie zal de voorzitters van de veiligheidsregio's, in afschrift aan u en het management van de hulpdiensten, aanschrijven om aan te geven dat het wenselijk is om journalisten, zoveel als mogelijk, snel en adequaat te alarmeren bij nieuwswaardige gebeurtenissen. Ook zal het ministerie de hulpverleners verzoeken minder content via de pagers te versturen.

19042006

Datum
14 april 2006

Org kenmerk
2006-0000115546

Onderdeel
DGV/PD C2000

Blad
2 van 2

Mochten journalisten klachten hebben over de inzet van het alarmeringssysteem of over voorlichters van hulpverleningsdiensten, dan dienen zij deze klachten in te dienen bij het bestuur van deze diensten.

Ik hoop u hiermee voortsnog voldoende te hebben geïnformeerd.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
de directeur-generaal Veiligheid

H.W.M. Schip

Aan voorzitters veiligheidsregio's i.o.,
Raad van Hoofddcommissarissen,
Directeuren RAV, Directeur AZN,
Regionale brandweercommandanten,
Bevelhebber Kmar
In afschrift aan NVJ

Onderwerp

Persalarmeringssysteem en gebruik pagars.

Op 4 april heb ik gesproken met vertegenwoordigers van de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) over C2000. De NVJ stelde voor dat journalisten met een politieperskaart toegang zouden moeten kunnen krijgen tot het C2000 netwerk.

In dat gesprek heb ik de NVJ verteld dat journalisten geen toegang tot het C2000 netwerk zullen krijgen. Het C2000 netwerk is en blijft alleen bestemd voor diegenen die een spoedelsende taak op het gebied van openbare orde en veiligheid hebben. Het ministerie heeft hierover de NVJ schriftelijk op de hoogte gesteld en een persbericht uitgebracht. Ik heb de NVJ verder meegedeeld dat de discussie over toegang op het C2000 netwerk is gesloten.

In het verlengde van dit besluit wil ik u graag op enkele zaken wijzen:

Het Gelieerdenbeleid C2000 zal door mij strikt worden toegepast op verzoeken tot toelating. Ik verzoek u uitdrukkelijk om bij de voorstellen tot toelating die door u worden gedaan, met de uitgangspunten van het Gelieerdenbeleid rekening te houden.

Daarnaast verbaas ik mij regelmatig over de inhoud van de boodschappen die disciplines in de regio's via het P2000 netwerk versturen. Zoals u weet is het P2000 netwerk niet beveiligd en zijn er burgers die bijna tegelijkertijd deze boodschappen op hun websites publiceren. Het heeft niet veel zin om aan de ene kant een streng beveiligd netwerk in de lucht te houden als u aan de andere kant vrij eenvoudig de informatie weer prijsgeeft. Ik verzoek u dan ook dringend uw medewerkers hierop te attenderen en zelf erop toe te zien dat het P2000 systeem op een juiste wijze gebruikt wordt. Dat wil zeggen dat via het P2000 netwerk geen vertrouwelijke, privacygevoelige of onnodige operationele informatie mag worden verstuurd.

Datum
23 mei 2006

Ona kenmerk
2006-0000155773

Onderdeel
DGV/PD C2000

Inlichtingen

F (070)

Uw kenmerk

Blad
1 van 2

Aantal bijlagen
0

Bezoekadres
Turfmarkt 244
2511 DJ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Internetadres
www.minbzk.nl

29052006

Datum
23 mei 2008

Ops kenmerk
2008-0000155773

Onderdeel
DGV/PD C2000

Blad
2 van 2

Verder heeft minister Remkes in januari 2005 u aanbevolen in elke (veiligheids)regio een persalarmeringssysteem in te voeren. Ik heb vastgesteld dat u mijn aanbeveling vrijwel overal heeft overgenomen. De meeste regio's hebben op dit moment een dergelijk systeem.

De NVJ stelt dat de regio's zeer verschillend omgaan met het informeren van de pers via het persalarmeringssysteem. Het is in ons aller belang dat we de pers, daar waar mogelijk en wenselijk, attenderen op nieuwswaardige gebeurtenissen zodat zij hun kijk-, luister- of leespubliek tijdig en goed kunnen informeren. Ik vraag uw aandacht hiervoor. Het is uw verantwoordelijkheid. Eventuele klachten over het persalarmeringssysteem worden niet meer door het ministerie behandeld. De pers moet daarvoor bij de verantwoordelijke instantie zijn, bij u dus.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
de directeur-generaal Veiligheid

H.W.M. Schoon

